

gospodarstva zapisuje, da ima vedno pregled vsiga. Županija je veliko gospodarstvo, za katero je župan z izvoljenimi odborniki odgovoren. Tolikanj bolj je tedaj potreba, da se tukaj vse zapiše, kar to gospodarstvo zadeva.

Skupšine župana z odborniki so zlasti zavolj tega imenitne, ker se tukaj županijske reči pogovarjajo in sklepajo. Ti sklepi zadevajo včasih važne reči. Kar se tedaj tukaj sklene, se mora zapisati — in to zapisanja se imenuje zborni zapisnik ali protokol.

Red je povsod lepa reč, tedaj tudi v zapisnikih, — in kakor je bilo že v 1. listu razloženo, da naj se o zborih vse redovno govori in pomenkuje, tako redovno naj se pišejo tudi zapisniki.

Kjer naglopišcov ni, ni mogoče, da bi se vsi pomenki od besede do besede zapisali, pa tega tudi treba ni, ker se mende v vsih zborih tudi dosti prazne slame mlati, — ali važniši mnenja naj se vunder ob kratkim zapišejo, ker je govorniku, naj že njegova misel obvelja ali ne, včasih za prihodnji čas dosti nad tem le-

žeče, da njegov nasvèt zapisan ostane. Sklepi pa se morajo vselej natanjko, kakor so se storili, v zapisnik zapisati, ker potem se sklepi spolnujejo.

Sledeči izgled bolj obširniga zapisnika pokaže popolnoma obraz ali obliko (Form) kako naj se zapisnik napravi; torej ni treba zapisnikovih lastnost bolj natanjko razlagati — le to še opomnimo, da se zapisnik vsigdar na cele pôle po sredi vkup zloženiga popirja tako piše, da na levo polovino (gledé pisavcove roke) se pišejo predlogi, pomenki ali govori, — na konec vsaciga pomenka na desno polovino pa sklep, kakor zdoljni izgled kaže. Taka šega dvojnustranskiga pisanja je pri vsih zapisnikih navadna, in je za to dobra in tudi potrebna, da, če se pozneje v zapisnikih sklepi v ti ali uni reči išejo, se berž in lahko najdejo, ker očitvidno zapisani stojé. — Vsak zapisnik se zaznamva od zunaj s številko, da, ako se pozneje v pisarniški shrambi iše, se lahko najde.

Po tem uvodu postavimo po g. Ambrožu Novicam podani izgled zborniga zapisnika. Vred.

Z A P I S N I K *)

zboru Vodiške županije v Vodica 3. maja 1850.

Pričujoči:

Janez Zadregar, zupan; *Urban Rode*, *Jožef Štrombel*, *Jernej Jamnik*, *Štefan Zajic*, odborniki; *Franc Rojc*, pisar.

Župan bere naukaz c. k. kantonskiga poglavarstva iz Kamnika od 29. aprila t. l. štev. 2304, po katerim se županii oznani, da se bo 20. t. m. popisovanje Vodiške županije začelo.

Župan potem besedo povzame in pravi, da se bojo mogli g. fajmošter naprositi, da pridejo na določeni dan s kerstnimi bukvami k popisovanju in da bojo izvedenja dajali od rojenih in mertvih po poslednjim popisovanju.

Odbornik Štrombel na to opomni, da bo treba županstvu pri prihodnjim popisovanju na vse v županii prebivajoče osebe posebno pazljivimu biti: ali slišijo vse v zavezo županije ali ne, in ali se ni kak ptujic natihama v njo vrnil za domačina. Zato on predlog stori, da naj si župan vse te okoljšine poprej zvediti prizade-
ne, da pridejo ptujci v liste za ptujce.

Župan opomni, da so pota skoraj po celi županii silno zane-marjene, polne jam in grabnov, in da so zlasti nemarno napravljene gnojniša nekterih sosedov, iz katerih se gnojnica vedno po cestirazljiva, tega krive, da je cesta po vaséh vedno polna blata. Dobro gleštane ceste niso le znamnje pridnih sosedov, temuč tudi velika dobrotá vsacimu gospodarju, ker se vozovi bolj varjejo, živini delo zljajša i. t. d. Župan na to nasvetje, da naj bi se odborniki o nedeljo popoldne po keršanskim nauku pri njem zbrali, da bojo obšli skupej vse večí ceste županije in poprej predsodili: kje, koliko in kako bo poprave potreba.

Odbornik Rode povzame potem besédo, rekoč: Kako bo pa zavolj gnojniš? Poprava teh je še skoraj večí potreba, kakor poprava ceste. Dokler ne bojo gnojniša nekterih nečimernikov popravljene, bo naša vas vedno luža ostala. Če že slab gospodar ne spozná, koliko dobička si z dobrim gnojnišem pridobí, ki mu scer po cesti splava, naj ga županija prisili, da gnojniše popravi zavolj občinskiga prida in zdravja. Gnojnica naj v gnojni jami ostane, tam je zlatiga denarja vredna, — po potih razlita pa gospodarju in celi vasi škodje. Po moji misli naj se pregledajo vse gnojniša cele županije, in župan naj predloži, berž ko je mogoče, stan vsih gnojniš, da se bomo potem posvetovali, kaj bo storiti.

Predlog, da naj se g. fajmošter k popisovanju povabijo, kakor ta, da naj si župan zastran ptujcov natanjčne izvedenja pridobí, sta bila enoglasno poterjena.

Ta predlog je bil enoglasno poterjen.

Tudi ta predlog je bil enoglasno poterjen.

*) Izgled tega zapisnika ni, kakor bi prav za prav imelo biti, po polovini popirja pisan; kar se je pa tukaj le zato tako napravilo, da nismo toliko popirja potrosili. Vred.

Župan naznaní, da se je Mih. Hloboda, tesarski rokodelc, 30 let star, sin Jurja Hlobodata kajžarja v Vodica v hiši štev. 22, pri njem za privoljenje oglašil z Mino Bogatajovo, zakonsko dekle iz Most, 22 let staro, zdej v službi pri Janezu Brenceljnu, mesarju v Mengšu, v zakon stopiti. Ženin ne more družiga premoženja skazati, kakor zdrave roke; znano je, da je delavec jako dober, tudi je dobriga zadržanja; deklè mora biti dobra gospodinja, ker je skazal po bukvicah Ljubljanske hranilnice, da ima tam 120 gold. na njeno imé naloženih. Iz vsiga tega je pričakovati, da se bosta zamogla pošteno preživiti, zato župan nasvetje v dovoljenje nju prošnje.

Odbornik Rode se vzdigne in govori: Komaj so dobile županije pravico v ženitnih zadevah kaj govoriti in določiti, pa že hočejo po stari struni brenkati, kakor poprej, kose je vsak hlapčón smel ženiti. Naj bo delavec še tako dober, če mu roke odrečejo, bo pa županí na rame padel; — naj bo nevésta še tako varčna, če ne bo mož nič zaslužil, ne bo imela nič varovati. Tistih 120 gold. bo šlo kmalo rakam žvižgat, ako pridejo 3 ali 4 ferkolini v hišo, česar je pričakovati, ker sta oba še mlada in terdna. Kaj pa bo potem, ako moža kakošna nesreča zadene? Ali nimamo še dosti gostačev, ki nam po polju in po borštih po sadežih in lesu segajo. Ako se zdaj ne bomo ustavljali, ko imamo pravico zato, nam ni pomagati, — jez sim in bom vselej zoper take ženitve.

Na to povzame odbornik Štrombel besedo in pravi: Tudi jez sim zoper beraške ženitníné — ali med človekam in človekam je razloček. Hloboda je znan pridni delavec in dobriga zadržanja, on je, kose se je v Ljubljani pri tesarskim mojstru g. Pajku učil, risarsko šolo pridno obiskal, zna tedaj več kakor vsi tesarji naše županije; njegova nevésta, pošteno deklè, je s prihranjenim zaslužkam pokazala, da bo pridna gospodinja, in če je res, da pridna gospodinja 3 vogle hiše podpira, ne smemo misliti, da bo šlo njuno premoženje rakam žvižgat, ako se tudi družina pomnoží. Ona je neki tudi dobra mojškra in si bo vedno kaj zaslužiti mogla. Če bi le bogatíni pravico imeli, se ženiti, kje pa se bojo vojaki jemali? Ali ne pridejo tudi bogatíni na beraško palico? In ali si ne pomagajo revni, pošteni in pridni ljudje večkrat na boljši stan? Jez sim tedaj županovih misel, da naj se podelí prosivcam ženitno dovoljenje.

Župan da potem svoj predlog v glasovanje.

Pisár Franc Rojc na to reče: Tolikanj ženitnih dovolitnih listov moramo pisariti, da se s tem veliko časa zamudí. Meni to sicer ne storí veliko dela, ker ročno pišem, ali veliko županij je, katerim pisarjev manjka; jez mislim da bi večíni vstregli, ako bi g. vrednika Novíc prosili, da naj bi v Novícah tak list v izgled (Formular) naznanil, po katerim bi se vsi ženitni dovoljni listi po naših županijah izdelovali. To bi se znalo brez velicnih stroškov natisniti dati, in vsako županstvo bi se znalo za več časa z njimi previditi.

Po tem pravi župan, da za danes nima drugih rečí v posvetovanje predložiti, in popraša odbornike: ali ima kdo izmed njih še kaj naznaniti?

Odbornik Štrombel vpraša: Benkov Janez dela lanišnico in paštvo tako blizo za svojo hišo, da je cela vas v nevarnosti zavolj ognja. Kdo mu je dal dovoljenje k temu? Župan odgovorí, da on od tega nič ne vé.

Župan sklène zbor in prosi odbornike, da se o 14 dneh zopet snidejo.

Janez Zadregar s. r.
župan.

Franc Rojc s. r.
pisár.

Po večíni glasov se je podelilo Mih. Hlobodatu dovoljenje v zakon z Mino Bogatajevo.

V ta predlog vsi enoglasno dovolijo in pisarju je naročeno, da naj v ti zadevi piše na vrednika Novíc.

Enoglasno se sklène, da se Benkotu ne-utegama to zidanje ustavi in on pred župana pokliče, odgovor dati.